

POKOJNY (15) *ai*

Oba o jasne.

sg m G pokojného (3); *-ego* (1), *-(e)go* (2). *◇ A pokojny* (1). *◇ L pokojnym* (1). *◇ f A pokojną* (1). *◇ n G pokojn(e)go* (1). *◇ A pokojn(e)* (2). *◇ I pokojnym* (1). *◇ pl N m pers pokojni* (1). *◇ G pokojnych* (2). *◇ [D pokojnym.] ◇ A subst pokojn(e)* (1). *◇ I m pokojnymi* (1).

Sł stp: pokojny, pokojni, Cn, Linde brak.

Przymiotnik od „pokoj” (15) :

1. *Od znac. ‘spokoj’ (13) :*

*Zestawienie: »ofiara, [obiata] pokojna« = tzw. ofiara biesiadna, polegająca na częściowym spaleniu zabitego zwierzęcia; pozostałe części były spożywane przez kapłana i ofiarującego, co podkreślało wspólnotę Izraela z Bogiem [szyk 1:1] (2): Abowiem pierfi obráćáne/ y łopátkę podnożoną/ wzięłem od fynow Izráelfkich z pokoynych ofiar [e sacrificiis pacificorum] ich/ á oddałem ie Aaronowi kápłanowi y fynom iego/ wiecznem právem *BibRadz Lev 7/34*; Vczynił tedy ołtarz y ofiárę pokojną Dawid ku czći á chwale Bożey *BielKron 73v*; [suppositus sacrificio pacificorum podložon ku obiatom pokojnym *TomZbrudzBrul Num 6/18*].*

α. *Od zestawienia »ofiara pokojna« = przeznaczony na ofiarę pokojną* (1) : *y poštáwił [Jozue] ná gorze Hebál ołtarz Pánu bogu s kámienia cáłego/ y vczynił ofiárę z dobytka pokojnego *BielKron 48*; [Quod si fuerit oblacio pacificorum yeftly bedze obyatha í pokoynych rzeczy *TomZbrudzBrul Lev 3/1*; pacificorum hostia ípokoynych rzeczy obyata *TomZbrudzBrul Lev 3/6*].*

a. *Od znac. ‘stan bez trosk i zakłóceń’ (9) :*

αα. *W funkcji rzeczownika: żyjący w pokoju, bez trosk* (1) : *ktory miedzy pokoinymi niepokoy tzyniřz/ miedzy przyiázliwymi zwádę/ miedzy bráćią zgorřzenie *KrowObr 38v*.*

α. *Bezpieczny* (4) : *yz Krolowa yey M. ząda abi bila wpokoynim stánye poštawyona, a yzbi kv ftanv íwemv panřkiemv opatrzenie myala *LibLeg 10/114v*; *RejPs 109v*; Z íwobodney ziemie idzym z pokojnego kraiu *RejJóz M8v*.*

Szereg: »bezpieczny a pokojny« (1): *yefli ze yey M. rozvmye yzbi przedsye wvegrzech ołtacz chcziála. abo ftam tego niepokoyv. a niebefpyeczenstwa gdzie yndzye na befpyeczne a na pokoyne myefcze wyechacz *LibLeg 10/115*.*

β. *Od znac. ‘niekwestionowane prawo posiadania’ (2) :*

*Wyrażenie: »pokojne dzierzenie« = pacifica possessio *JanStat* (2): gdy kto kogo wypędzi z pokojnego dzierzenia. *UstPraw A3*; *SarnStat 533*.*

γ. *Od znac. ‘życzliwość’; w funkcji rzeczownika* (1) : *Blogořlawienij pokoynij/ bo fyny bożymi nazwánij będą. *OpecŻyw 42*.*

δ. *Od znac. ‘spokój ducha’; w przen* (1) :

Wyrażenie: »pokojne serce« (1): *Z pokojnym řercem Pánu Bogu dźiękuyćie *ReszPrz 92*.*

b. *Od znac. ‘czas bez wojny’ (1) :*

Szereg: »wojenny i pokojny« (1): *Był to człowiek [...] fortyle woienne y pokoyne [artium belli et pacis] vmieiący. *ModrzBaz 106v*.*

α. *[Nie lubiący walki:*

W przeciwstawieniu: »wojenny ... pokojny«: [Bóg zawsze do posług swoich używał] prośtych ludzi á od fwiátá wżárdzonych/ nie zbroynych/ woiennych/ ále vbogich á pokoynych *GilPos* 284v.]

2. *Od znac.* 'miejsce ustronne' (2): Też łobie miefće pokoyne oblubił, aby fie wżech nierządnoŃci vwarować mógł *BielŻyw* 95.

a. *Od znac.* 'prywatna część siedziby władcy' (1): Trzeciego dnia oblokłá fie [*Hester*] w krolewŃkie odzyenie/ [...] Ítánęłá przeciw królwi ná lieni/ gdzie miał Ítolec pokoyny. *BielKron* 115.

Cf **NIEPOKOJNY, POKOJOWY**

KW, MP